

Muhulane

Kõinastul elas "ainult"
kolmveerandsada elanikku... - loe lk 6.

Nr 8 (357)

August 2019 (lõikuskuu)

Muhu leht

Siin ma olen

Olen kõike siin kuulnud ja näinud kuid ikkagi aru ei saa miks olen nii palju siin käinud et jälgi täis taevas ja maa Olen kogunud paljut ja vähest mühanud merega koos olles osake kuust ja tähest Muhumaa ajaloost

Hilja Tüür

Muhu Põhikool alustab uut õppeaastat 2. septembril 8.30 aktusega. Kohal on fotograaf klassipiltide tegemiseks. Õpilastel ja kooli töötajatel palume võimalusel tulla rahvuslikus riietuses.

Muhu Lasteaed kuulutab välja konkursi ühe täiskoor-musega lasteaiatõpetaja leid-miseks. Tööleasumise aeg oktoobris 2019.

Konkureerimiseks palun esitada järgmised dokumendid:

1. Kirjalik avaldus
 2. CV
 3. Haridust ja kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide koopia
 4. Motivatsioonikirj
 5. Muud dokumendid, mida kandideerija oluliseks peab
- Aadressil: Muhu Lasteaed, Liiva küla, Muhu vald, Saare mk, 94701 või e-mailile:

reet.hobustkoppel@muhu.ee
Dokumentide esitamise vii-mane päev on **2. september 2019.**

Täpsustavat teavet saab tel. 4530 685 või 5669 1980.

ISSN 1736-289X

9 771 736 289007

Tulekul on Külasema küla IV kokkutulek

24. augustil 2019 on Külasema külla oodatud kõik praegused ja endised elanikud, ka kõik juuri-pidi või sõprade kaudu seotud.

Tänavu saab 450 aastat meie küla esmamainimisest (Maasi ordu dokumentides) ja samas 100 aastat külakooli sulgemisest.

Koguneme keskpäeval (12.00) Külakoja juurde. Registreerimisel saab tasuta ka osalustasu 5 eurot iga täiskasvanu kohta. Avame IV Külasema kokkutuleku pidulikult tervituste, sõnavõttude, muusika-lis-tantsuliste etteastetega ja Muhu Muuseumi teaduri Eda Maripuu teemakohase ettekandega.

Kell 15 koguneme meenutuskivi juurde, austamaks oma mälestus-tega meie eelkäijaid ning seejärel loome „Külasema keti“ läbi süm-büla, tähistades sellega Balti keti 30. aastapäeva ja tugevdades sümboolselt meie oma küla läbi aegade hoitud põlvkondade sidet.

Kell 16 teeme ühispidi ja saab ka perepilte teha.

Järgneb traditsioo-niliselt ühi-ne külasu-pi söömi-ne, nn klu-biline tegevus, vikto-riin, lastele võistlusmängud jms.

Kell 17 toimub loteriivõitude loosimine ja üheslaulmine ning jalakeerutus Lõõtsmoorikute saatel.

Et kokkutulek õnnestuks, soov-itame kaasa võtta sularaha (osa-lustasu, teemakohased meened, võimalik keha kinnitada, ühispidi tellida, loterii jne). Kellel võimalik, võiks kaasa võtta vanu fotosid ja mälu-pilte, mida teistega jagada, sest kogume Külasema raamatu jaoks veel materjali. Ja ehk matkatool või piknikutekk ...

Samuti oleks tore, kui küla pered paneksid võimalusel omalt poolt

välja loteriivõite (kas esemelisi või tegevus-elamuslikke).

Kui tekkis soov küla kokku-tuleku kordaminekuks abikäsi ulatada või toreda ideega päeva rikastada, palume sellest teada anda, helistades kas 4528 225 (Malle) või 553 7225 (Mall).

Täpsemat teavet jagame edaspidi ilmselt valla kodulehel www.muhu.ee ja FB Muhu grupis.

Teeme endale ühiselt selle päeva eriliseks ning meelde-jäävaks!

Korraldajate nimel **Silla Mall**,
Külasema

Foto: Erki Rudi

Vallavalitsuse istungitelt

22. juulil sündis Mariliis Õunapuu ja Kaido Päästeli perre tütar **Kassandra Päästel**.

22. juulil sündis Ebe ja Marius Sirgi perre tütar **Saskia Sirgi**.

Riigivara võõrandamine

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku kirjaliku enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade müümiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on **27.8.2019**. Täpsemat teavet leiab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee.

Muhu vallas asuvatest kinnistutest on enampakkumisel Igaküla Kalda kinnisasi (47801:001:0197, pindala 5,89 ha, sihtotstarve maatulusmaa, alghind 13 200.-, tagatisraha 1320.-).

Projekteerimistingimuste väljastamine avatud menetlusena

Muhu Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlused elamu ja kolme abihoone ehitusprojektide koostamiseks Raegma küla Vasseli maaüksusel (katastriüksuse tunnus 47801:001:0684) ja Pädaste küla Kõrtsi-Silveri maaüksusel (katastriüksuse tunnus 47801:001:0344).

Nii Raegma k Vasseli mü kui ka Pädaste k Kõrtsi-Silveri mü on tekkinud maaüksuste jagamise tulemusel. Vastavalt Muhu valla üldplaneeringule (kehtestatud Muhu Vallavolikogu 17.10.2008. a määrusega nr 29) tuleb juhul, kui soovitakse ehitusõigust katastriüksusele, mis on tekkinud kü jagamise toiminguna peale üldplaneeringu kehtestamist, koostada detailplaneering. Vastavalt üldplaneeringule võib kohalik omavalitsus teha põhjendatud kaalutlusotsuse alusel erandeid detailplaneeringu koostamise kohustusega juhtudel ja lubada ehitamist üldplaneeringuga määratud ehitustingimustele vastavate projekteerimistingimuste alusel.

Vastavalt Muhu Vallavalitsuse 18.7.2019. a istungi protokolliõlile otsusele rakendatakse projekteerimistingimuste andmisel avatud menetlust. Eelnõudega saab tutvuda vallamaja kantseleis ja käesolevale teatele lisatud failides Muhu kodulehel. Eelnõude avalik väljapanek arvamuste esitamiseks kestab 22.7.–7.8.2019.

4. juuli

Kinnitati sotsiaalkomisjoni ettepanek.

Korraldatud jäätmeveost vabastati:
- Kapi k Nõmme 1.9.2019–31.5.2020.

- Lalli k Põllu 1.7.2019–31.1.2020. Otsustati jagada:

- Viira k Suure-Kivi kü: Suure-Kivi (mtm) ja Risti-Virtsu-Kuivastu-Kuressaare tee (transpordimaa),

- Kallaste k Pärdi: Pärdi, Roosivälja, Kaiavälja ja Kadriavälja (kõik mtm).

Väljastati projekteerimistingimused ehitusprojektide koostamiseks kaalutlusotsustes toodud tingimustel:

- Simiste k Laeva mü elamu ja sauna laiendus ning paadikuur ja kuuri,
- Paenase k Pärna mü suvila ja abihoone,

- Igaküla Välja saun-suvila,
- Rinsi k Pähkli-Saadu elamu.

Väljastati ehitusluba Suuremõisa k Ränga mü abihoone (ait) laiendamiseks.

Kooskõlastati suurkaevu asukoht Viira k Kuusiku mü kaalutlusotsuses

toodud tingimustel.

Vaadati läbi avaldusi ja taotlusi.

18. juuli

Kehtestati Muhu Valla Kommunaalameti osutatavate renditeenuste hinnad (vt dokumendiregister, korraldus nr 188); alates 1. septembrist 2019 müüdava soojusenergia hinnaks 52 eurot / MWh.

Korraldatud jäätmeveost vabastati Kuivastu k Tuule 1.10.2019–31.5.2020.

Kinnitati Hajaasustuse programmist rahastatavate projektide rahuldamise otsus (Mäla k Matsi veesüsteemid, Tupenurme k Vanaga-Jüri veesüsteemid, Rootsivere k Põllu juurdepääsutee; tingimuslikult veel 6 objekti) ning Hajaasustuse programmi laekunud taotluste rahuldamata jätmise otsus.

Kinnitati maaüksuse nimemuutus:

- Lepiku k Männiku-Kaasiku - Lepiku k Kullaugu,

- Rootsivere k Niidi - Rootsivere k Lilleniidi.

Määriti riigi omandisse jäetavatele katastriüksustele koha-aadressid: Hellamaa k Vahe (sihtotstarbeta maa), Simiste k Kiilu (mtm), Tupenurme k Selja (mtm) ja Laurinurga (mtm), Viira k Hantsupõllu (mtm).

Otsustati seada sundvaldus avalikes huvides vajaliku tehnovõrgu talumiskohustuse kehtestamiseks Rässa k Merevärava kinnistule Elektrilevi OÜ kasuks 0,4 kV pingega maakaabelliini ja liitumiskilbi ehitamiseks. Kehtestati Liiva k Aasa detailplaneering.

Kooskõlastati suurkaevu asukoht Rootsivere k Lilleniidi mü kaalutlusotsuses toodud tingimustel.

Väljastati projekteerimistingimused Simiste k Muuluka mü abihoone ehitusprojekti koostamiseks kaalutlusotsuses esitatud tingimustel. Raegma k Vasseli mü ja Pädaste k Kõrtsi-Silveri projekteerimistingimused väljastatakse avatud menetlusega.

Väljastati ehitusluba Viira k Kuusiku mü suurkaevu rajamiseks.

Detailplaneeringud

Muhu Vallavalitsus kehtestas 18.7.2019. a korraldusega nr 196 Muhu vallas Liiva külas asuva Aasa (katastritunnus 47801:001:0668, sihtotstarve elumumaa, pindala 5827 m²) katastriüksuse detailplaneeringu.

Planeeringu eesmärgiks on ehitusõiguse määramine korterelamute rajamiseks, maaüksuse kruntimine, teede ja tehnovõrkude rajamine ning servituutide seadmise vajaduse määramine. Planeeringulahendus võimaldab ehitada kolm kuni kahekordset kortermaja maksimaalse kõrgusega 9,0 meetrit. Krundile on lubatud rajada kuni kaks abihoonet maksimaalse kõrgusega 6,0 m. Kruntide maksimaalsed ehitusalused pinnad jäävad vahemikku 310–500 m².

Kehtestatud detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda Muhu Vallavalitsuses ja Muhu valla kodulehel: www.muhu.ee/ Detailplaneeringud.

Nimetatud korraldusega saab tutvuda Muhu Vallavalitsuses ja aadressil www.muhu.ee/ Dokumendiregister.

Täiendav teave tel 453 0680, maa@muu.ee

Muhu Vallavalitsus teavitab detailplaneeringutest valla kodulehel, maakondlikus lehes, valla teadetetahvlil ja üldjuhul ka ajalehes Muhulane (kui ilmumis-sagedus võimaldab). Lisaks on võimalus tellida endale teavitused e-kirjaga. Selleks palume saata meililistiga liitumise soov aadressil maa@muu.ee

Peaminister külastas Muhu kirikut, teavitas 25. juuli Meie Maa, kusjuures võõrustajatega juttu puhudes selgus, et peaministri vanaisa pidas kahe maailmasõja vahelisel ajal ametit Muhu valla-kirjutaja abina ja viis siinkandis läbi rahvaloendust.

NB! Muhu Jooksu eelregistreerimine Muhu valla kodulehel.

LAUPÄEVAL, 10. AUGUSTIL 2019

XVII MUHU JOOKS

PÕHIJOOKS
21,1km (poolmaraton), start kell 11.00
Start ja finiš Liiva staadionil
Registreerimine kell 9.00-10.30
Muhu Spordihallis
Osavõtumaks eelregistreerimisel 5€, jooksupäeval 10€.
(noored kuni 18.a k.a. TASUTA)

RAHVAJOOKS
6,3km, start kell 11.20
Start ja finiš Liiva staadionil
Registreerimine kell 9.00-10.30
Muhu Spordihallis
Osavõtumaks eelregistreerimisel 3€, jooksupäeval 5€.
(noored kuni 18.a k.a. TASUTA)
Rahvajooksule oodatud ka kepikõndijad ja matkajad osavõtt TASUTA

LASTEJOOKS
200 m, start kell 13.15 Liiva staadionil
registreerimine kell 9-11 Muhu spordihallis
Osavõtt - TASUTA

KÕIGI OSALEJATE VAHEL LOOSITAKSE VÄLJA JALGRATAS!

Info ja juhend: www.muhu.ee

SAAREMAA SPORDILIIIT

SPORDIKLUBI MUHU

Muhulaste tulemused 18. Saarte Mängudel

Rahvusvahelised Saarte Mängud toimusid juulikuus Gibraltaril. Saaremaa koondise edukasse esinemisse andsid oma panuse ka Muhumaa sportlased.

Laskmises võitis Liiva küla mees **Roland Maimre** (pildil) kuus medalit (1 kuld, 3 hõbedat ja 2 pronksi). Kettaheitese saavutas **Koit Simso** Pallasmaalt tulemusena 38.03 5. koha. Teise koha saavutanud Saaremaa korvpallimeeskonnas oli põhitegijaid Pädaste poiss **Timo Eichfuss**.

SK Muhu

Roland Maimre. Pildistas Alver Kivi.

III Karjamaa kümnevõistlus

Tegemist on juba väikese traditsiooniga. III Karjamaa kümnevõistlus toimus 27. juulil Pallasmaa külas Tüi talus. Karjamaa kümnevõistluses tuleb hakkama saada kümne pisut veidra maalähedase kergejõustikualaga, milleks on 60 m puupakkudel jook, paigalt kaugushüpe, kiviaiakivi heide, karjapoiss, 300 m karjamaastiku jook, 60 m kadakatõkkejook, saarepuuseibi heide, kaikhüpe, malakavise ja 1000 m jook merre (vt pilti lk 1).

Seekordsest spordipeost võttis osa kokku 44 (!) võistlejat, nende hulgas 7 vaprat naist. Osalejaid oli lisaks Muhulastele ja saarlastele pea igast Eesti nurgast, sh Tallinnast, Tartumaalt, Lääne-Virumaalt, Haapsalust ja mujalt.

Meeste esikolmiku moodustasid

eelmise aasta teine mees **Ranno Koorep** Lahekülast (9231 p), **Teet Meerits** Puhatult (8001 p) ning **Koit Simso** Pallasmaalt (7980 p). Naiste hulgas võitis **Maarja Põldoja** Tornimäelt (5726 p), talle järgnesid **Siiri Nool** Rakverest (4997 p) ja **Ketre Kirs** Kanissaarest (4445 p). Rahva lemmikuks osutus tõeline sportlasehing **Endel Tustit**.

Suur-suur tänu kõikidele osalejatele ja kaasaelajatele, muidugi ka abistajatele ja toetajatele!

Ootan juba järgmist üritust!

Koit Simso

Matk ümber Muhu

Esimesel neljal augustipäeval matkab Hiking Estonia grupp ümber Muhu saare. Neljapäeval alustatakse Kuivastu sadamast ja lõpetatakse Raugi Aspliväljal. Reedel on kavas jõuda Aspliväljalt Koguvasse, laupäeval Koguvast Lõunaranda ja pühapäeval Lõunarannast Kuivastusse. Külastatakse saare vaatamisväärsusi, muuseumi, tuletorni, kohtutakse põnevate inimestega kohapealt.

Kampa oodatakse ka kohalikke matkaselle. Rännak on seikluslik, kus on palju spontaansust, kuna rada on märgistamata: tähtis on see läbi teha ja mitte aja peale. Hommikul alustatakse matkamist u kl 10 ja rännatakse kuni kl 18ni.

Täpsem teave kõigile huvilistele Andrus Emerson tel. 5648 2161.

Noppeid

Maie Kindel pani püsti jäätisewabriku, kirjutas 26. juuli Saarte Hää. Tema jäätisewabriku müügipunkti võib kohata erinevatel kohalikel üritustel ja laadadel. Põhijäätiseks on vaniljajäätis Muhu leivaga, sellele lisanduvad hooajamarjadest valmistatud sorbeed. Jäätise tegemist õppis Maie Kindel laeval töötades: aastatel 1998–2001 töötas ta kunagises *Estline*'is laeval Regina Baltica.

Muhu Leib sulgeb kahjumis poode, Muhu Pagarid küpsetavad edasi, teatasid 25. juuli maakonnalehed. Pagarikoda suleti Tabasalus, kuid leiba müüakse sealses kohvikus. „Mandril ei ole mitte kõik punktid majanduslikult mõistlikud,” ütles ettevõtete juht Martin Sepping.

Heina- ja lõikuskuu Muhu Muuseumis

Kui Anu (meeldetuletus)kiri postkasti saabub, on selge, et üks kuu hakkab taas läbi saama ja nii see juuli meil taas möödab on. Teeme väikese tagasivaate meie selle aasta juulikuusse.

3. juulil avasime Kunstitalis näituse „Muhune kunstis”. See on osutunud väga populaarseks ja saanud palju kiidusõnu. Sel korral ei ole tegemist ainult näitusega, vaid ka näitus-müügiga ja nii mõnigi töö on leidnud endale uue kodu. Vaadata ja osta saab 15. septembrini.

11. juulil sai Tooma talu rehalses vaadata Tornimäe näiteseltsi etendust „Võõras mees majas”. Tegemist on väga tore ja meeleoluka etendusega; kes pole seda veel näinud, siis meie soovitame seda vaatama minna.

20. juulil oli Muhus üks ilu täis päev ja kandis see üritus toredat pealkirja „Eput päe Muhus”. Muuseumi kontorihoones toimusid loengud, mis tõid kohale hulgaliselt huvilisi. Aitäh korraldajatele. Järgmise koostööna valmib augustis väike näitus, kus saab vaadata osasid moesõul olnud komplekte ja kuna kõik muuseumisse ei mahu, siis puuduolevaid saab vaadata fotodelt.

Juulis olid muuseumis tööl meie tublid töömaleva noored, kelle abiga sai mitu asja korda ja valmis sai ka näitus, mis oli kiire turismihooaja tõttu jäänud poolikuks.

Lehe ilmumisaajaks on muuseumis toimunud selleaastane pärandipäev koos õpitubadega ja õhtune simman. Sellest,

kuidas päev möödus, kirjutame juba järgmises lehenumbris.

Augustis on muuseumil vaja läbi viia mitmeid eritellimusi, kuid vaikselt käib töö veel ühe ürituse planeerimisega ja arvatavasti toimub see kuu lõpus. Täpsem teave ilmub eraldi kuulutustel.

Muhu Muuseumis vaadatavad **näitused**: II korrusel püsinäitus „Muhu tekstiil”. Välja talu I korruse fuajees „Muhu moodi moodi loodi”.

Toomal: Madise kambris on stendid Muhu looduse ja ajaloo kohta. Tooma talu endises sigade laudas on uus näitus „Muhu ja Läti”.

Kunstitalis näitusmüük „Muhune kunstis”.

Kuivastu kohvikus fotonäitus „Sirje Tüüri tikanditest ja maalingutest”. Näitust saab vaadata kohviku lahtioleku aegadel.

Muhu Muuseum on avatud igapäevaselt kella 9–18. Kunstital E-P kella 10–18.

Tervitustega,

Siret muuseumist

Kukemetsa veskest (ja veidi oma kodupaigast) kirjutas Tõnis Kipper 1. juuli Saarte Hääles. Veski ehitas Espoost pärit Tarja Terävinen, kellele ilmponeerisid raudkivist lapitud poolikud müürid.

Sebastian M. Magagni

„Ilmu elab” „eput päe”: loengut peab Eda Maripuu.

Sebastian M. Magagni

Mälestuskontsert müstilise mere kaldal

Meri võtab, vahel annab ka tagasi. Ja mitte ainult meri, ka teised vee- kogud. Vetevalda läinutega, sinna jäänutega saame ühendust palveis, nagu ütles 23. juuli õhtul Aare Rüütel Sihtasutusest Kadunud.

SA Kadunud aitab inimesi otsida üle Eesti. Aare Rüütel, vabatahtlike väsimatu organiseerija, on pidevalt liikvel, toetades murest murtud lähedasi. Siiski jõudis ta korra Kallaste sadamasse Muhus, kus leidis aset mälestuskontsert "Me- rele läinud ja jäänud". Kontserdi piletitulu (ja kontserdil tehtud teised annetused) annetati SA Kadunud tegevuse toetuseks (seda sai uhkesti üle 700 euro).

Sellelaadisel esmakordsel kont- serdil esinesid Muhu kanneldajad "Uijee", Jaak Johanson ja Krista Citra Joonas, ilmarändurist folk- laulja Genevieve Andrassen (USA) ja Muhu segakoor. Igal neist oli valitud sõnumeid kuulajaga ja- gada. Muusikapalsamit hingele olid endasse koguma tulnud suur hulk inimesi – muhulasi, suvemuhulasi ja kaugemaltki.

Kontserdi mõtte käivitas Irena Tammik (pildil), kes enne pillikeeli jagas oma tundmusi kohaletulnuile.

Ta kirjeldas: "Eelmisel aastal viis elu mind kokku ühe väga võimsa meestepundiga – Väinamere Uisu madrustega. Olles veetnud nendega pea kolm päeva (Kuressaare Mere- päevad), jäid nad mulle kõik hinge. Nende hulgas ka Veiko, kes veetis oma vaba aja mu kohvibussi kõrval, hirmates kõiki kliente oma sõbra- likkuse ja huumoriga.

Talvel ma kuulsin tema kadumi- sest, ja see läks mulle väga hinge. Eriti näris mind teadmatus, sest Veiko jäi kadunuks hoolimata paljude inimeste jõupingutustest teda üles leida.

Sel kevadel /---/ tekkis mul mõte, et kena oleks oma muusikutest sõbrad kampa võtta ja teha üks mereäärne koosviibimine, ja et kui merele lahkelt laulda, siis äkki ta annab Veiko välja. Jagasin oma mõtet Anduvälja pererahvaga ja sain koheselt nendepoolse toetuse. Sel hetkel mõte laienes kõikidele hingedele, kes on merele läinud ja sinna jäänud, sest sain aru, et see on rannarahvaste igapäevaelu juurde kuuluv paratamatus. Olin pisarateni liigutatud, kui pardale hüppas veel teisigi hakkajaid mu- hulasi, kes sellele ideele oma õla alla

panid. Suur tänu! Ja mis kõige kenam ... nädal peale meie kokku- tulemist ja kontserdiplaani elu sissepuhumist andis Meri Veiko välja. Meri on jätkuvalt müstiline. Igavesti."

Jaak Johanson rõhutas, et kõik me peaksime olema valvel iga tund, sest ikka võib kedagi hakata kisku- ma õhukesele jääle, nii otseses kui kaudses mõttes.

Omaksed, lähedased ja sõbrad said Veiko tuha kanda kalmuaeda. Kuid alati nii ei lähe: mitte igat vetevalda läinut ei anta tagasi. Mõnigi tagasiantud keha ei kann- enam nime. Rääkimata sõjaajast, mil teadmata kadunuiks jäid väga pal- jud, mh hukkus meres me lendurist onu, kui neid püüti Leningradi eva- kueerida. Kes teab, milleks oli see hea... Ja sügisel saab "Estonia" katastroofist mööda 25 aastat.

Mälestuskontsert kestis veidi alla kolme tunni, maas istujail kippusid liikmed kangeks jääma ja õhtune meretuul tõi külmatundegi naha vahele, kellel joped-sallid- pleedid puudusid. Ometi kuulas enamus kohaletulnuid jagatud sõnumid lõpuni, mil Muhu sega- koori lauljad kinnitasid, et "Üksi

pole keegi".

Olime endile jälle kord teadvus- tanud, mida tähendab rannarahva saatus. Genevieve tõi ju kuulajani ka Iiri viise, Kreeka legende.

Ikka jääme ootama oma lähedasi ja tuttavaid merelt, mere tagant tagasi. Tänu meelsus aitab inimese mõtet lahenduste poole. Ehk millalgi suudetakse ka teadmata kadunuid ja tuvastamata leitud paremini kokku viia.

Anu Pallas

Kontserdi abistajad/korralda- jad: Liinu Tuust, kes tegeles helitehnika organiseerimisega, trükkis plakadid ja piletid ning rääkis Muhu vallaga, kes meid samuti heldelt toetas. **Maie ja Andres Kindel** Anduväljalt, kes aitasid parkimist organiseerida ja kes Kal- laste sadamaplatsi ette valmistasid. **Mihkel Jürisson**, kes tuli välja kontserdi nimega. Samuti tahaks ära märkida teisi tublisid inimesi, nagu **Alvar Škokov**, kes jälgis sadama- kail laste ohutust, **Punni Velvo**, **Toru Tarmo**, **Kaido Maandi**, **Jaagu Andres**, **Anduvälja Andres** - parkijad. Söödivälja **Aare ja Tiit**, kes aitasid kontsertpaiga valmis seada. Täname Kallaste Rand MTÜ-d, Muhu valda ja Muhu Ava- tud Noortekeskust, kes andsid tehnika heategevuslikus korras. **Liis Pallas** oli kogu aeg moraalseks toeks, tema tugevus, kindel käsi ja hea nõu oli alati käepärast võtta.

Irena Tammik

Hetki mälestuskontserdilt
jäädvustas Mihkel Jürisson.

Tänu

Tahan Muhu Hooldekeskuse SA nimel tänada paviljoni saamise protsessis osalenud kõiki häid inimesi – nii idee algatajaid kui rahakogumise kampaanias osalenuid, eriti tahan tänada Heinit Muhust, imetublit Helenit Tartust ja Kaiat Soondast, kes koos kuue sõbraga Taani ülikoolist vabatahtliku töö korras ei pidanud paljaks võtta ette paviljoni sisemised värvimistööd.

Nüüd jääb veidi veel ja augusti lõpuks peaksime saama omale kõnni- tee, et kogu meie vanakeste kasutuses oleva masinapargiga (rulaatorid ja ratastoolid) pääseksime mugavamalt paviljonini peagi kätte- jõudvat sügi- sest värvide- mängu nautima.

Aino

Noppeid

Mälestuskontsert kogus ooda- tust rohkem, teatas 27. juuli Meie Maa. Mälestuskontsert tõi kokku vähemalt paarsada inimest. Meenu- tuskontsert on Aare Rüütlil sõnul üks oluline viis aidata inimesed lähemale sellele sagedusele, kus palve jõud muutub imeliseks ja ravib siiajäänute ning aitab lahkunute hingi, sest surm küll pärib kõik kaduva, kuid meisse sündides pandud jumalik alge – meie vaim ei ole kaduv, vaid jääb ja on igavesti.

Ühest **kadunud tasakaalust**, laulu sisse panekust või ka meedias kadunud austusest inimese vastu kirjutas Enda Naaber 9. juuli Meie Maas.

Intervjuu Mihkel Jürissoniga, keda köidab meri ja põnevad väljakutsed, ilmus 13. juuli Meie Maas. Mihkel: "Mul oli lihtsalt huvi tegeleda hobi korras meren- duse kui oma esivanemate töö- põlluga. Tahtsin kaasa aidata sel- lele, et Muhu saarest saaks taas- kord tõsiseltvõetav mereriik. See kõik oli ja on minu vaba aeg, mille veedan merel erinevate mereliste tegevuste pärast. Kõik algas tõesti aga Muhu kauaaegse merendus- sümboli – uisu taastamisega. Sellele järgnes soov tugevdada mereturva- lisust Muhu rannikualadel. Ka selles, nagu uisu puhul, leidis mul suur toetajaskond. Muhu mere- päästeselts sai asutatud 2010. aastal ja mõned aastad hiljem kutsuti mind asutama kaitseliidu meredivisjoni."

Muhu Kohvikutepäev 2019

Pühapäeval, 28. juulil toimus järjekorras neljas Kohvikutepäev Muhu saarel, kus muhulastel ja suvemuhulastel oli võimalus muuta oma koduaiad või külaplatsid ühepäevakohvikuteks.

Kohvikute nimekiri sai parajalt pikk, lausa kaheksateist uhket ja omanäolist kohvikut: 1. K- kohvik Nõmmkülas (Jana Pint), 2. Romantikakohvik Pallasmaal (Klarika Tänak), 3. Hapuroka kohvik Põitses (Anne Keerd), 4. Teatrikohvik Külasemas (Mall Noormets ja Malle Mätas), 5. Lambakohvik Paenasel (Soile Siltanen), 6. Kohvik „Riinu suvelapsed“ Paenasel (Pille-Riin Toomsalu), 7. Kohvik „Avenüü“ Paenasel (Ave Toomsalu), 8. Muhu Liha Saunakohvik Viira külas (Annely Holm), 9. Pastoraadi Pitsakohvik Liiva külas (Mari Luup), 10. La Muhu Jäätisekohvik Liiva külas (Riinu Raim), 11. Aiakohvik „Portselaniaed“ Levalõpme külas (Riina Randviir), 12. Kohvik „Marta ja Juula juures“ Suuremõisas (Maret Voites), 13. Sumari raamatukohvik Raegma külas (Erkki Bahovski), 14. Wunderkammeri

kohvikud Kuivastus (Urmas ja Mari Viik), 15. Mereääre kohvik Võllas (Elo Kuum), 16. Burks ja kala Ridas külas (Mikk Mägi), 17. Muhu Seikluspargi kohvik Piiril (Triin Vokk), 18. Pärdi talu Aiakohvik Koguvass (Meelis Meedla).

Täna südamest kõiki kohvikupidajaid, kes sellel kaunil ja eriti kuumal päeval olid valmis oma koduõued külalistajatele avama. Päev oli raske, aga selle eest väga muljeterohke ja vaimustav.

Tänu kumardus kõigile neile, kellela kohvikutepäeva korraldamist enam ette ei kujutagi: Mari Viir, kes kujundas voldikut. Andi Roost, kes trükkis voldikud. Katrin Meschin ja Aivo Vard, kes seisis hea kaardirakenduse eest. Sabina Kaukis, kes valmistas kohvikupidajatele väikesed kingitused ning Mari Luup ja Silver Saarkoppel, kes olid alati olemas ja aitamas.

Suur, suur aitäh kõikidele kohvikute külalistajatele!

Tulge meile jälle järgmisel aastal, siis kohveta 26. juulil 2020.

Kõike paremat soovides,

Anneli

Hapuroka-kohvikus.
Erakogu

17. MUHU JOOKS. JUHEND

Muhu jooksuga pakume jooksuhuvilistele ja tervisesportlastele suviseid võistlemisvõimalusi Muhumaal. Jätka me Muhu jooksu pikaajalist traditsiooni ja tutvustame Muhu saart.

I Korraldamine

XVII Muhu jooksu korraldavad Muhu Vallavalitsus ja Spordiklubi Muhu koostöös erinevate koostööpartneritega.

II Aeg ja koht

Muhu jooks toimub laupäeval, 10. augustil 2019. a.

Stardi- ja finišipaik on Liiva külas Muhu Spordihalli juures. Start kell 11.00

AJAKAVA: kell 10.45 soojendusvõimlemine, 11.00 põhijooksu start, 11.20 rahvajooksu ja matkajate start, 13.15 lastejooksu soojendus ja start, 13.45 autasustamine.

III Distsantsid

Muhu jooksu distantsideks on põhijooksul poolmaraton 21,1 km, rahvajooksul 6,3 km ja lastejooksul 250 m. Rahvajooksule ootame osalema ka matkajaid ja kepikõndijaid.

3.1. Rahvajooks – jooksu pikkus on 6,3 km. Start ja finiš Muhu Spordihalli kõrval Liiva staadionil kell 11.20. Trassil on üks joogipunkt. **Marsruut:** Liiva staadion – Liiva küla – Liiva-Piiri kergliiklustee – Viira küla – Piiri küla – pööre tagasi Liivale ümber Jahimaja – Vanamõisa tee – Liiva-Piiri kergliiklustee – Viira küla – Liiva küla – Liiva staadion.

3.2. Põhijooks – jooksu pikkus 21.1 km (poolmaraton). Start (kell 11.00) ja finiš Muhu Spordihalli kõrval Liiva staadionil. Trassil on neli joogipunkti. **Marsruut:** Liiva staadion – Liiva küla – Liiva-Nõmmküla maantee – Nõmmküla-Pallasmaa küla – Nõmmküla-Viira maantee – Rinsi küla – Viira küla – Liiva küla – Liiva staadion.

3.3 Lastejooks (2011 ja noorematele) – jooksu pikkus ca 250 m. Jooks toimub Liiva staadionil.

IV Registreerimine

Muhu jooksu sekretariaat asub Muhu Spordihallis, kus jooksupäeva hommikul toimub registreerimine kell 9.00–10.30.

Järg lk 7.

"MINA OLEN SIIN"
MUHU II NOORTEFESTIVAL

11.AUGUST KELL 13.30-21

MUHU NOORTEKESKUSE SEES JA ÜMBER

KELL 19
KUNERIK x ARENG
PLUTO

Jooga
Pöörlev auto
Mobiilifoto töötuba
Akrobaatika õhkr ajal
Keraamika- oma tassi tegu
Muhu Noortevolikogu mini-osaluskoht

TÖÖTOAD TASUTA. ÕHTUNE KONSERT TÖÖTUBADES OSALEJATELE TASUTA, TEISTELE 5€.

Täpsem kava noortekas.muhu.ee

AVATUD ANSU BURGERI MÜÜGILETT

Toetajad: EESTI NOORTE-ÕHENDUSTE LIIT, MAANTEEMATI, EP, OÜ, AIDE, MUHU VALD, A. LAR, FOTOGRAF, RUU, Alko, SAMSARA, KODUKOOL, MUHU NOORTEKESKUS, MUHU VALD

Noortefestival

11. augustil tähistatakse Muhu rahvusvahelist noortepäeva noortefestivaliga, mis kannab alapealkirja "Mina olen siin". Festivali korraldab Muhu Noortekeskus koostöös Muhu Noortevolikogu ja Muhu Vallavalitsusega. Kõiki noori vanusest ja elukohast hoolimata ootame Muhu Noortekeskuse juurde kell 13.30, et avada noortefestival ja hakata end töötubadesse registreerima. Mõnes töötoas on osalejate arv piiratud, seetõttu tasub olla kohal pigem varem kui hiljem.

Töötubadest on sel aastal valikus jooga, mobiilifoto, akrobaatika õhkr ajal ja keraamika – oma tassi tegu. Pärast töötubasid ootab Muhu Noortevolikogu kõiki noori osalema mini-osaluskoht, et teada saada noorte arvamust olulistel teemadel. Pärast aktiivset osalust on noortel aeg natuke vaadata teiste aktiivset osalemist. Orienteeruvalt kell 17.30 algab võrkpallilahing Muhu Vallavalikogu ja Noortevolikogu vahel. Eelmisel aastal võitsid noored, valla-võimul on võimalus revanšiks. Pärast võrkpallimängu vaatame üle olavoomingukonkursil "Mina olen siin" osalenud teosed.

Pika päeva lõpus on kontsert kohalikest artistidest KUNERIK x ARENG. Päeva lõpetab Eesti tõusev täht Pluto.

Töötubades osalemine tasuta. Õhtune kontsert töötubades osalejatele tasuta, teistele 5 eurot.

Lisaks on kohal Maanteeameti abil Aide autokool pöörleva autoga. Rohkem teavet noortefestivali kohta leiab Muhu Noortekeskuse facebooki lehelt ja kodulehelt noortekas.muhu.ee. Kohapeal on võimalik osta kehakinnitust Ansu Burgerilt.

Liia Ots

Muhu lastekaitsepspetsialistist Mirjam Helena Rannarüülist kirjutas 13. juuli Saarte Hääl.

Fakti asemele on ajakirjandusse tulnud netihüsteriat, kirjutas Katrin Pauts 18. juuli Saarte Hääl: "Netis istumine ja vahetust suhtlusest võõrandumine laseb tekkida tahajärel, nagu polekski teisel pool päris inimesed, vaid mingid tegelaskujud." Katrin Pauts osundab, et ohus on eriti lapsed.

Balti kett 30: Üks ajalugu, kaks miljonit lugu

Käesoleva aasta 23. augustil möödub 30 aastat Balti ketist. Molotovi-Ribbentropi pakti vastu suunatud meeleavaldusest võtsid osa kokku enam kui kaks miljonit eestlast, lätlast ja leedulast. Kella seitsmeks läbis 30 aastat tagasi kolme riiki tihe ja katkematu inimkett. Tegemist on ühe suurima rahumeelse massimeeleavaldusega maailmas, mis demonstreeris Eesti, Läti ja Leedu iseseisvuspüüdlusi ning sillutasid tee Ida-Euroopa vabanemisele.

Balti keti lugu on ka Molotovi-Ribbentropi pakti avalikustamise lugu

23. augustil möödub 80 aastat Molotovi-Ribbentropi pakti sõlmimisest. 1939. aastal jagati Ida-Euroopa Molotovi-Ribbentropi pakti salaprotokollidega NSV Liidu ja Saksamaa huvipiirkonnaks ning oli sellega aluseks aastakümnete pikkusele okupatsioonile Balti riikides. MRP sõlmimise 50. aastapäeva puhul, 23. augustil 1989,

otsustati korraldada Balti riikides midagi enneolematut. Vaid kuuajase ettevalmistusega kutsuti ellu sadu tuhandeid inimesi kaasanud massimeeleavaldus. Kätest kinni hoidvatest inimestest koosnev Balti kett lookles Tallinnast läbi Riia kuni Vilniuse. Meeleavaldusel oli selge tähendus. Sellega anti maailmale teada, et Eesti, Läti ja Leedu ei ole leppinud oma iseseisvuse kaotusega ning nende riikide vabadus tuleb taastada.

Balti keti 30. aastapäeva meenutamine

23. augustil meenutatakse üle Eesti, kuidas kolm Balti riiki ja kaks miljonit inimest seisid üksmeelselt oma vabaduse eest. Rahvarinde muuseum püstitab selleks puhuks Vabaduse väljakule ajaloolgi ning viib läbi programmi muusika ja ajaloomängudega. Vabaduse väljakul esitatakse ka Balti keti 30. aastapäeva luulekonkursi „Vabaduse loits 2019“ parimaid töid. Maarjamae memoriaalis toimub selle

päeva puhul kommunismi- ja natsismiohvrite mälestustseremonia. Lilli-Ungurini piiripunkti toimub „Balti kett 30“ kontsert ning päeva lõpetab „Balti kett 30: Üks ajalugu, kaks miljonit lugu“ elamusnäituse avamispidu Telliskivi Loomelinnakus. Kõikidest sündmustest annab ülevaate koduleht www.vabamu.ee/baltikett30.

Vabamu elamusnäitus Tallinnas ja igas vallas

„Balti kett 30: Üks ajalugu, kaks miljonit lugu“ on liigutav elamusnäitus 600-kilomeetrise katkematust inimketist Tallinnast Riiani ja kuni Vilniuseni välja 23. augustil 1989. aastal. Tavaliste inimeste lugudel põhinev elamusnäitus viib külastajad heli- ja mälumaastiku kaudu mõtlemapanevale vabadus- ja ajaloolisele rännakule. Tallinnas Telliskivi Loomelinnakus eksponeeritavat näitust on võimalik taasluua ka enda koduvallas. Nimelt on okupatsioo-

nide ja vabaduse muuseum Vabamu loonud väljaprintitava lahenduse rahvamajadele, raamatukogudele ja koolidele. Vabamu direktor Keiu Telve lisab: „Me tahame jagada Balti keti lugu kõikide Eesti elanike ja külalistega. See on meie ühine ajalugu. Muuseumi poolt oleme välja mõelnud erilahenduse lisaks rahvamajadele ka koolidele kunstitudidesse, et lapsed saaksid teha oma Balti keti näituse.“

Vabamu kutsub ka kõiki meenu-tama oma Balti keti lugu ning ootab inimeste mälestusi ja elamusliku looga esemeid kuni 30. novembrini aadressil info@vabamu.ee. Kõik saadetud materjalid talletatakse, et ajalooline hetk Eesti ja Baltimaade vabaduse loost jääks tulevastele põlvetele tutvumiseks.

Balti keti programmi toetavad Riigikantselei, Välisministeerium, Kultuuriministeerium, okupatsioonide ja vabaduse muuseum Vabamu, Tallinna linn, Justiitsministeerium, Rahvarinde Muuseum

Kõinastu – unustatud saar Muhumaa vetes

Moodsast kultuurist puutumatul elamispaik 5 taluga ja 3 pöpsiga, Küla, kus pole telefoni, raadiot, koolimaja ega kirikut.

Muhu, ja Saaremaa vahel asub väike Kõinastu saar. Muhust eraldab saart 3 km pikkune leepealne, kus suviti vesi tihti hoopiski ära kuivab ja siis on võimalik kuivi jalu Muhust otse saarele jalutada. Saaremaale on aga veeteed 4 km. Kõinastu õnnetuseks on tema väiksus. Siin elab kolmveerand sada elanikku, arv, milline on liig väike, et riik tuleks oma abistava käega siia appi. Nii puudub postiühendus, puuduvad sadamad, puudub kool. Omal jõul ei suuda kehv saarerahvas neid suuri küsimusi lahendada ning nii on elu Kõinastul mitmeti raskem ja keerulisem kui veidi suurematel saartel nagu Abrukas, Vilsandis, Ruhnus ja mujal. Just sellise väikse saare põllumehe elu on raske ja vähetulutoov, sest puudub võimalus saaduste turustamiseks. Kuidas väikese Kõinastu rahvas oma elu korraldab, sellest jutustab Maa Hääl kaastööline saarele korraldatud matka tähelepanekuist allpool.

Läksin saarele augusti teisel poolel. Koguva külast tuleb sõita asustamata maaalal 3 km, siis tuleb kindlalt siirduda meretele. Siin pole

Kõinastu mees Anton Keskkula kojusõidul üle lee.

ainsatki paati, nii ei jää teist teed üle, kui kingad jalast, püksisääred üles ning kartmatu meredevallutajana vette! Üürikeseks seda julgust ja vahvust siiski jätkus, sest kohe kalda ääres kõrkjates tungis vesi põlvedeni. Siiski edasi! Varsti muutus põhi kindlaks ja liivaseks ja veesügavus madalamaks. Ning eluga pääsesin esimesele väikesele saarekesele. Vahe Muhu ja Kõinastu saare vahel nimetatakse Kõinastu leeks. Augustikuus moodustas ta rea väikesi madalaid rohuga kaetud pikergusi saarekesi, mida

üksteisest lahutas kitsamaid ja laiemaid veetasandikke. Lee kaudu peetakse saarega ühendust hobustel ja jala. Kui jõudsin esimesele saarekesele ja kogusin julgust uue lahe ületamiseks, ilmus Muhu poolt nähtavale hobusemees, kes juhtis looma vette ja hakkas sompima Kõinastu poole. Ootas hobusemehe järele. Oli Anton Keskkula, Kõinastul sündinud ja kasvanud mees, kes aga mõne aasta eest siirdus abielusadamasse ja asus elama Muhusse Leeskopa külla.

„Kas eespool uppuda ka võib?“ pärisin. „Ei nüüd seda karta ole. Aga sügisel, siis mõnikord on jube küll. Kord nooremata tulin sügisõöl Muhu saarelt. Tuul oli kõva, aina kohises ja mühis. Juba päeval oli leepealne vett üleni täis, kuid öösel veeresid siin päris valgeharjalised lained. Hakkasin siiski koju poole marssima. Rinnuni ulatus vesi, aga kui tuli suurem laine, siis olin kaelan vees ja tihtilugu kohises laine üle pea. Lapsest saadik seda vahet käidud, kõik augud ja külmud tuntut ja teada, sammusin siis aga edasi ja jõudsin õnnelikult koju. Aga teinekord suvel on leepealne täiesti kuiv: astu, kingad jalas, Muhust Kõinastule ning veepiiskagi pole kusagil.“

Ühel leesaarel sõi Kõinastu loomakari. 40 piimalehma ning kodumaila olevat jäänud mullikaid

ja vasikaid veel hulk, seletas külakarjus. Karjusele oli ehitatud lapikeste kiik ning mõnikord suvel, kui leepealne kuiv, käivat Kõinastu noored kiige all tantsimas ja kiikumas. Lee on kolm kilomeetrit pikk ja annab enne solistada, kui jõuad saarele. Juba eemalt vaadates valmistab Kõinastu silmale mõnusat vaatepilti oma tumerohelise lehtpuumetsa ja kividega kaunistatud rannajoonega. Ning saarel selgub, et Kõinastu uhkuseks on mets. Metsa on siin alati hoitud ning ligi kolmveerand maapinnast on nüüd toreda kaasiku ja lepiku all. Tarbepuid, nagu männi, ja kuu-sepalke, veetakse siiski Saaremaalt.

Matsi talu perenaine Leena Kivihall teel põllule

Maa Hääl 6. september 1937
Järgneb

17. MUHU JOOKS. JUHEND

Algus lk 5.

Registreerimine lõpeb 30 min enne starti!

Lastejooksu registreerimine toimub sekretariaadis kuni kella 11.00-ni.

Muhu jooksu eelregistreerimine toimub Liiva turismiinfopunktis ja elektrooniliselt valla kodulehel www.muhu.ee kuni **8. augustini kell 15.00**. Kodulehe kaudu registreerunutele väljastatakse rinna numbrid ja kiibid jooksupäeval sekretariaadis.

V Osavõtumaks: Osavõtumaks on kehtestatud osalejatele, kes läbivad ajavõituga distantsid, s.o 6,3 km ja 21,1 km.

Põhijooksu (21,1 km) osavõtumaksu suurus on eelregistreerimisel 5 eurot, õpilastel (18 a ja nooremad) tasuta, jooksupäeval kõigil 10 eurot.

Rahvajooksu (6,3 km) osavõtumaksu suurus on eelregistreerimisel 3 eurot, õpilastel (18 a ja nooremad) tasuta, jooksupäeval kõigil 5 eurot.

Rahvajooksu matkajatel ja kepikõndijatel on osavõtt TASUTA. Tasuda saab sularahas võistluspäeval kohapeal või eelregistreerimisel Liiva turismiinfopunktis või ülekande korras 8. augustini kell 15.00 Muhu Vallavalitsuse arveldusarvele nr. **EE78220000112028703** Swedbankas. Selgituse märkida sõna jooks ja jooksja nimi, distants ning sünniaasta (nt. Jooks, ANTS KARU, 21,1km, 1985). Võistleja loobumisel osavõtumaksu ei tagastata.

Lastejooksust osavõtt on TASUTA.

VI Osavõtjad: Osalema on oodatud kõik jooksuhuvilised, rahvajooksule ka kepikõnnihuvilised ja tervisesportlased, kes läbivad distantsi jalutades või matkates. Kepikõndijatele ja matkajatele ning lastejooksust osavõtjatele aega ei võeta ning paremusjärjestust ei selgitata.

Vanuseklassid:

- Lastejooks P ja T 2012. a sündinud ja nooremad,
- 6,3 ja 21,1 km T (ainult 6,3 km) 2007. a sündinud ja nooremad

P (ainult 6,3 km) 2007. a sündinud ja nooremad

Neiu 2001 – 2006. a sündinud

Noormees 2001 – 2006. a sündinud

N 2000 – 1985. a sündinud

M 2000 – 1980. a sündinud

NS 1984. a sündinud ja vanemad

MS 1979. a sündinud ja vanemad

Osavõtja meelepea:

- riided ja kotid saab jätta Muhu Spordihalli riietusruumidesse ja saali

- pesemisvõimalus pärast jooksu Muhu Spordihallis

- jooksu finišis ära unusta tagastada jooksukiipi

- Praami pealt tulijad saavad sõiduvahendi jätta Virtsu ja kasutada tasuta bussiteenust Kuivastu – Liiva – Kuivastu. Väljumine Kuivastust kell 9.40 ja Liivalt kell 14.15.

- Iga jooksust osavõtja vastutab oma tervisliku seisundi eest ise. Esmaabi on võimalik saada finišis ja jooksudistantsidel saadab osalejaid med. teenistuse auto.

VII Autasustamine

Jooksu parimate autasustamine toimub orienteeruvalt kell 13.45 finišipaigas.

Põhijooksu ja rahvajooksu kolme parimat mees- ja naisjooksjat autasustatakse eriauhinna ja diplomiga. Eriauhinna ja diplomiga autasustatakse ka mõlema jooksu kolme parimat neidu ja noormeest (2000 – 2005 a sündinud), kolme parimat meesseeniori (1978 ja vanemad) ja kolme parimat naisseeniori (1983 ja vanemad). Rahvajooksul lisaks ka kolme parimat poissi ja tüdrukut (2006 ja nooremad).

Kõik lõpetajad saavad Muhu jooksu mälestusmedali.

Eriauhindad: aktiivsemale Muhu külale, samuti mõlema distantsi parimatele Muhu jooksjatele (mees, naine, tüdruk, poiss, noormees, neiu, naisseenior, meesseenior).

Kõigi jooksust osavõtjate vahel loositakse välja peaauphind – jalgratas.

VIII Info SK MUHU (Kalev) tel: 506 5161, Muhu Vallavalitsus (Raido) tel: 508 2776.

Tehnoõlevaatus

Teostame ka TRAKTORITE ülevaatus!

Tulekustuti taatlemine ja müük

Autode sisepesu

Autoremont

Kere, veermiku ja mootori remont

Varuosade tellimine

Sildade reguleerimine

Rehvitööd

Kerevenituspink

Diagnostika

Klaaside vahetus

Muruniidukite ja trimmerite hoiustamine ning hooldus

52 737 75 – alan@collester.ee

Ehitusteenused

Üldehitustööd, kanalisatsiooni- ja torutööd, elektritööd

Teehõõvli teenus

Ekskavaator-laaduri teenus
JCB 4CX + erinevad kaevekopad + hüdrovasar

Transport (kraana + kallur)

Minitraktori teenus

Avant 520 + erinevad agre-gaadid

Sõelutud mulla, killustiku, liiva, paekivi ja raudkivi müük

Haagiste rent

50 675 02 –

paavo@collester.ee

Asume Soonda külas

vanas laudakompleksis.

KEVAD 2019

Muhu Varahalduse OÜ

LEIAME SOBIVA LAHENDUSE KÕIGILE
KINNISVARAGA SEOTUD KÜSIMUSTELE

Tellides meilt roomikekskavaatori koos kalluriga on
roomiku transport objektile tasuta.

EHITUSMASINAD

• Roomikekskavaator CASE	40.-/h
• Kopplaadur JCB 3CX	30.-/h
• Minilaadur Avant 528	25.-/h
• Teehõõvel	40.-/h
• Pinnasefrees	70.-/h
• Tõstukiga traktor Valtra	36.-/h
• Metsaveotraktor Valmet	45.-/h

VEOKID

• Kallur Volvo FMX kv 20t.	1,25/km
• Kallur Iveco 8x4 kv 20t.	1,25/km
• Väike kallur Volvo FM	1,10/km
• Metsaveok Volvo FH	1,35/km
• Fekaaliveok Scania	1,10/km
• Furgoon Mercedes Bens	1,10/km
• Treiler kv 20t.	1,25/km

MATERJALID

• Killustik fr 0-32	8,20/t
• Killustik fr 16-32	13,80/t
• Killustik fr 32-64	8,80/t
• Liiv	14,20/t
• Freesitud asfalt	14,80/t
• Sõelutud muld	14,00/t
• Sõelutud muld täiteks	5,00/t
Hind sisaldab täiskoormaga transporti Muhus	

Kui Teile teeb muret võsastunud või rapikuks muutunud kinnistu, siis paku selle korrastamist meile. Teeme maa korda ja maksame Teile pakutud töö eest väärilist tasu.

Küttepuude müük ja saekaatri teenused.

Laiema valiku ja rohkem infot pakutavate teenuste ja tehnika osas leiad meie kodulehelt

WWW.MUHUVARAHALDUS.EE
INFO@MUHUVARAHALDUS.EE

Pursystem pakub kiiret ja korralikku PUR vahu soojustuse paigaldust Pärnumaal ja kogu Eestis.

PUR vahuga soojustades hoiad raha kokku ehituse kuludelt ja küttekuludelt.

Vahuga saab soojustada:

Vundamente
Sokleid
Seinu
Lagesid
Katuseid

Võtke ühendust telefonil (+372) 5343 3260

või

E-post: info@pursystem.ee

Külastage ka meie kodulehte www.pursystem.ee
Soojustame teie kodu kiirelt ja kvaliteetselt!!!!
Soojusta oma hoone juba TÄNA!!!

24. august

Aki kõrtsis on **tantsupidu**.
Esineb ansambel **Hurax**
Täpsem teave peagi: FB Muhu
infos ja Muhu valla kodulehel
Keidy Jõgi

1.5. – 31.8.2019 näitus “**Akkame aga ehtima. Laulupidu 150. Tantsupidu 85**” Hellamaa Raamatukogus ja Hellamaa Külakeskuses.

Kirikuteated

EELK Muhu Katariina kogudus

Muhu Katariina kirikus

P, 11. august. 9. pühapäev pärast nelipüha. Tõde ja eksitus.

Kl 14 jumalateenistus armulauaga.

P, 25. august. 11. pühapäev pärast nelipüha. Soosinguajad.

Kl 14 jumalateenistus armulauaga.

Koguduse hooldajaõpetaja

Hannes Nelis, tel 529 1881
hannes.nelis@eelk.ee

EAÕK

Hellamaa Peetruse ja Pauluse kogudus

14. augustil kl 18 Jumala-sünnitaja Ikkaneitsi Maria uinu-mise koguõine teenistus.

Rinsi Jumalaema Kaasani püha-kuju kogudus

17. augustil kl 10 Jumalik liturgia, Jumalasünnitaja uinumise järelpüha.

Teenib preester Toivo Treima,
tel 5635 0051; toivo@eoc.ee

IN MEMORIAM

Meie lughast lahkusid

17. juulil 92-aastane **Manivald Äkke**.

26. juulil 59-aastane **Evi Valge**.

Tunneme kaasa omastele!

Mihklikuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Paula Tarvis	103 (2.9)
Endel Jõesalu	96 (22.9)
Petronia Kõrv	93 (28.9)
Laine Pallas	92 (6.9)
Salme Maripuu	89 (16.9)
Heljo Nikkel	87 (30.9)
Helju Vaga	86 (10.9)
Vilma Lentsius	86 (25.9)
Ilmar Vorms	86 (29.9)
Elve Palu	86 (30.9)
Helvi Maripuu	85 (8.9)
Helju Auväärt	85 (19.9)
Johannes Sugul	84 (18.9)
Veljo Menind	84 (20.9)
Maie Schmuul	84 (25.9)
Heimar Keinast	83 (18.9)
Estella Viik	82 (14.9)
Matti Tamm	80 (1.9)

Endel Noor	80 (17.9)
Eha Veskimeister	75 (8.9)
Ilmar Uisk	70 (28.9)
Helje Tamme	65 (9.9)
Mare Ansperi	60 (8.9)
Ira Keert	60 (10.9)
Aivar Pink	60 (10.9)
Reet Palm-Killing	60 (14.9)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte algava, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

Soovid osta - müüa kinnisvara või vajad hüva nõu?

Võta ühendust: **Lauri Kolk**

Tel: +372 5191 2950,

lauri@adrem.ee

www.adrem.ee

Kõige ülevaatlikum info Muhumaa kinnisvarast! Adrem Kinnisvara tegutseb Saare maakonna kinnisvaraga juba aastast 2002!

Muhu turismiinfopunkt on avatud Liival endises meierei hoones (restoran Koosta kõrval) 30. augustini **iga päev kell 10 – 18.**

Kuivastu postipunkt Kuivastu sadama poes avatud **T-L 10–18.**

Muhu postmargist vt 19. juuli Saarte Suvenädal.

* **Augustikuu lõpuni** on Omniva e-poest võimalik soetada soodushinnaga postkaste.

Laste suutervise hoidmise kohta leiab teavet www.suukool.ee

Vaba Rahva Laul 17. augustil Pärnu Vallikäärus

Üles astuvad Marko Matvere, Ott Lepland, Gerli Padar, Boris Lehtlaan, Oliver Leppik jt. Õhtut juhivad Veikko Täär. Laule saadab Urmas Lattikase bänd. Alo Mattiiseni isamaalistest lauludest on Vaba Rahva Laulul seekord lausa kolm. Esitavad ühendkoor ja Ott Lepland, ühte ühendkoor koos kõigi solistidega. Loomulikult on ka Tõnis Mägi “Koit”! Lisaks neile veel palju isamaalisi ja muidu ilusaid laule meie armsas eesti keeles. Ja laulude vahele ka vahvaid rahvatantse. Pileti soodushind 12 eurot kehtib kuni 13. augustini. Vaadake Piletilevist järele!

TSITAAT

“Keskonna säästmine ei hakka ju ometi uutest investeeringutest, vaid meie igaühe tarbimisharjumustest.

Kui me tahame, et meie planeet elamisväärne oleks, peame lihtsalt vähem tarbima. Ja vähehaaval: üks protsent keskmise eurooplase kohta tarbimise vähendamist aastas oleks igati jõukohane eesmärk.”

Indrek Neivelt, err.ee 30. juuli päevakommentaari.

Septembri Muhulase materjalid on teretulnud **31. augusti** õhtuni.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub kord kuus.
Internetis www.muhu.ee
Trükinud Saaremaa Trükikoda 470 eks.
Hind **50** eurosent